

Alþingi
Erindi nr. P 132/1252
komudagur 6.3.2006

Umsögn til samgöngunefndar Alþingis **Þingskjal 735 – mál 503**

Undirritaðir fulltrúar fyrirtækja í verktakastarfsemi og flutningum hafa tekið frumvarp samgönguráðherra um breytingu á umferðarlögum – þingskjal 735 – til athugunar og vilja koma á framfæri við nefndina eftirfarandi umsögn.

Almennt

Með frumvarpinu er gerð sú grundvallarbreyting að styrkt er í sessi tvöfalt eftirlitskerfi á þjóðvegum landsins, annars vegar lögreglan og hins vegar vegaeftirlit Vegagerðarinnar. Eftirlitsmönnum Vegagerðarinnar eru veittar auknar heimildir til kyrrsetningar bifreiða úti á þjóðvegum þar til lögregla hefur verið kölluð á staðinn. Þar sem lögregla hefur lögum samkvæmt lokavald gagnvart umferðarlagabrotum hlýtur að vera rökrétt að aukið umferðareftirlit, í þessu tilfalli gagnvart umferð þungaflutningabifreiða, sé byggt á starfi lögreglunnar. Þess í stað gerir frumvarpið ráð fyrir að byggja upp annað eftirlitskerfi við hlið lögreglunnar, en samt háð henni, þannig að fyrirséð er að í mörgum tilfellum þurfi allt að fjóra ríkisstarfsmenn með tilheyrandi kostnaði fyrir alla aðila til að skera úr um meint brot á umferðarlögum úti á þjóðvegum. Þessu meginmarkmiði lagabreytingarinnar er hafnað af undirrituðum og þess óskað að Alþingi geri á frumvarpi þessu þá grunnbreytingu að umferðareftirlit verði tengt lögreglunni með beinum hætti og hlutverk hennar og starfsemi aukin. Undirrituð fyrirtæki eru sammála ítrasta eftirlit sé með umferð þungaflutningabifreiða og að tekið verði af fullum þunga á umferðarlagabrotum. Eftirlit með þessum ökutækjum á hins vegar ekki að lúta öðrum lögmálum en öðrum á þjóðvegum heldur á eftirlitið í öllum tilfellum að vera á hendi lögreglumanna, hvort heldur er um að ræða fólksbifreiðar eða vöruflutningabifreiðar.

Dæmi

Fyrirséð er að fyrirtæki geta orðið fyrir miklu fjárhagstjóni og töfum vegna þess tvöfalda kerfis sem frumvarpið kveður á um. Sem dæmi má nefna ef eftirlitsmenn Vegagerðarinnar stöðva bifreið á miðjum Möðrudalsöræfum og kyrrsetja vegna grun um brot, eins og

frumvarpið kveður á um. Kalla þarf til lögreglu og augljóst er að hún á um langan veg að fara – hvort heldur er frá Egilsstöðum eða Húsavík. Í slíku tilfalli gæti sú staða komið upp að lögregla telji ekki grundvöll til sektarboðs enda geta þungaflutningafyrirtæki sýnt fram á mörg dæmi um sektarboð frá vegaeftirliti Vegagerðarinnar sem ekki áttu sér stoð í lögum né reglugerðum og voru því afturkölluð eða þeim hnekktt fyrir dómi. Slíkt er vissulega grafalvarleg brotalöm á því kerfi sem nú er við lýði en verður enn alvarlegra ef bifreiðum og bifreiðastjórum verður haldið klukkustundum saman kyrrsettum á meðan lögreglumenn eru kallaðir á staðinn, jafnvel um hundruð kílómetra veg, að óþörfu. Er hægt að færa fyrir því fullkomin rök að starfsfólki fyrirtækja og atvinnutækjum sé þannig haldið í gíslingu úti á þjóðvegum af þeirri ástæðu einni að eftirlitskerfi er gert allop flókið og viðamikið? Einnig má benda á að nú eru fjórar bifreiðar sem annast umferðareftirlit fyrir Vegagerðina. Augljóslega er það alltof lítið ef um raunverulegt eftirlit á að vera að ræða á þjóðvegunum, sem undirritaðir ítreka að mikilvægt er að hafa. Því til viðbótar er vegaeftirlitið ekki nema að litlu leyti virkt utan dagvinnutíma, sem hlýtur einnig að skjóta skökku við þegar þungaumferð er ekkert síður að kvöldlagi, snemma á morgnana eða hreinlega á nóttunni.

Tillaga til breytinga

Aðfinnslur undirritaðra snúa að tillögu frumvarpsins til breytinga á 68. umferðarlaganna og sér í lagi því ákvæði að auka heimildir vegaeftirlitsmanna frá því sem nú er. Á tímabili var gerð sú tilraun að með eftirlitsmönnum Vegagerðarinnar væri ávallt lögreglumaður og var eftirlitsbifreiðin merkt lögreglubifreið. Reynslan af þessu fyrirkomulagi var augljóslega mun betri en af því kerfi sem nú er, að ekki sé talað um því kerfi sem komið verður á ef frumvarpið nær fram að ganga. Með því að tengja umferðareftirlitið lögreglunni með beinum hætti vinnst m.a. eftirfarandi:

- Eftirlitið verður hraðvirkara og markvissara
- Sólarhringseftirlit
- Eftirlitsmenn verða á merktum lögreglubílum sem hefur áhrif á alla aðra umferð
- Eftirlitsmenn geta tekið á öllum þáttum umferðarlagabrota
- Augljóslega betri nýting fjármuna
- Faglegra eftirlit þar sem byggt er á menntunar- og hæfniskröfum sem gerðar eru til lögreglumanna.

Í samræmi við framangreint er sú tillaga gerð að frumvarpinu verði breytt á þann hátt að umferðareftirlit verði alfarið unnið af og á valdsviði lögreglunnar í stað vegaeftirlits Vegagerðarinnar nú.

Með þessari umsögn vonast undirrituð fyrirtæki og fulltrúar þeirra til að gerð verði viðunandi breyting á umræddu frumvarpi. Um atvinnuhagsmuni er vissulega að ræða í þessu tilviki en hagsmunir heildarinnar eru ekki síður þeir að umferðareftirlit sé raunverulega styrkt en ekki gert flóknara og þunglamalegra um leið. Sú virðist því miður raunin með umræddu frumvarpi.

Virðingarfyllst

Alli geira hf	Húsavík
Austurpóll ehf	Eskifirði
Árni Helgason ehf	Ólafsfirði
Ásvélar ehf	Laugarvatni
Bás ehf	Siglufirði
Betriflutningar ehf	Egilstöðum
Borgarverk ehf	Borgarnesi
Fjörður ehf	Varmahlíð
G.Hjálmarsson hf	Akuryeri
G.V.Gröfur ehf	Akureyri
Gröfutækni ehf	Flúðum
Hóll ehf	Húsavík
Höfðavélar ehf	Húsavík
KNH ehf	Ísafirði
Króksverk ehf	Sauðárkróki
Malbikun KM	Akuryeri
Nesey ehf	Árnesi
Nesfrakt ehf	Ólafsvík
Norðurfrakt ehf	Siglufirði
Palli Egils ehf	Selfossi
Ragnar og Ásgeir ehf	Grundarfirði
Steypustöðin Dalvík ehf	Dalvík
Túnþökusala Kristins ehf	Akureyri
Vélgrafan ehf	Selfossi
Víðimelsbræður	Sauðárkrókur
Þ S Verktakar ehf	Egilstöðum
Ævar og Bóas ehf	Dalvík

Samgöngunefnd Alþingis
c/o Ingvar Þór Sigurðsson ritari

Efni: Ósk um áheyrn samgöngunefndar umsagnar um þingskjal 735

Meðfylgjandi erindi þessu er sameiginleg umsögn fyrirtækja í verktakastarfsemi og þungaflytningum vegna þingskjals 737 þar sem lagðar eru til breytingar á umferðarlögum. Til að fylgja umsögninni eftir er hér með óskað eftir að þrír fulltrúar fyrirtækjanna fái tækifæri til að ræða við samgöngunefnd Alþingis þar sem hér er um lagabreytingu að ræða sem getur með beinum hætti varðað atvinnuhagsmuni fyrirtækjanna.

Akureyri 6. mars 2005

Fyrir hönd umsagnaraðila

Guðmundur V. Gunnarsson